

A'
KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Szent Jakab-Havának (Júliusnak) 6-dik napján, 1792.

B é t s.

A' három Fő Hertzeg - Asszony Testvérjei Király ö Felségének, a' *Bádeni* Fördőben (*Bétshez* négy órányira) múltatták az alatt magokat, a' míg jó Királyunk és Királynénk a' Magyar Nemzet' kebelében örvendeztek. Június' 28-dikán, bé-jöttek *Bádenből* a' Fő Hertzeg - Asszonyok *Bétsbe*, hogy az ö Felségek' szerentsés meg - koronaáztatásokból vett örömöket személyyessen ki-nyilatkoztassák; melly atyafiságos kötelességeknek végzésével, ismét vissza tértek még az nap *Bádenbe*.

B

A³

A' néhai *Illyriai* Kántzelláriánál Udvari Tarátsosságot viselt Temesvári Püspök, *Petrovits* ő Nsága, a' F. Magyar Kántzelláriához rendeltetett által egy időre (interimally) Referendáriusnak. A' nem-egyesültt Görögök' részéről, Udv. Titoknokká lett a' Fels. Magyar Kántzelláriánál, Arad Vármegyéből való *Tekeli Sabas* Ur. — — Valakik az *Illyriai* Kántzelláriánál szolgáltak, mostani egész fizetésekét kapják mind addig, míg ismét valamely rendes hivatalba léphetnek.

A' Magyar Kamarához, Kontzipistának neveztetett előbb *Delivuk Márk* Ur, a' mint ezt jelentettük is már Hírmondónknak Y y betűkkel jegyes Darabjában; de hogy vissza érkezett *Bétsbe* a' Kir. Felség, audientziát kért az említett Ur, 's alázatossan emlékeztette ő Felségét azon kegyes ígéreterre, melly szerént méltóztatott volt neki meg-ígérni a' Titoknokságot. Meg akarván a' Felség tartani a' maga Királyi szavát: Titoknokká nevezte, maga keze-írása által *Delivuk* Urat a' Kamarához.

A' Sz. István' Templomának, egészen különös Udvara volt annakelőtte, a' mellynek kapui bé szoktak vala záratni éjtszakára. Ezen kapukat le-rontatta néh. II. *Jósef* Tsászár, hogy szabadabb járást eszközhessen az említett Templomnak sokféle szolgáló mellyékein. Le akart rontatni a' Templom' háta megett, egy régi szabású igen rendezetlen sor házat is, melly a' nagy úttzát, mód nélkül keskenyítette. De mivel ezen sor házból jó jövedelem került bé sz-

ten-

tendőnként, a' mellytől tehát ugyan annyit be hajtó tőke pénznek ki állítása nélkül, nem lehetett meg fofztani a' Templomot; erre nézve mindenkor el-maradt a' *Jósef* Izándéka. Most *Ferentz* Királyunk, fundust mutatott az említett sor háznak le-rontására. A' fundusnak némelly részét maga adja; nagyobb része pedig, azon summából telik ki, mellybe kerültek volna, az ő Felsege' tiszteletére készítettendő győzedelmi kapuk. — Így áldozza fel a' gyönyörködtető pompát, egy jó Fejedelem, a' köz hazzonnak.

A' Török Követ' közelébbi audientziájának külsőségei, tsak abban különböztenek most az előbbiektől, hogy néhai *Fel. II. Leopold* Tsászár' és Király' ruháját meg nem tsókolta az említett Követ, midőn eltávozott előle; de *Ferentz* Királyunk eránt meg-tette ezen tiszteletet. — A' bódogúlt Tsászárhoz tartott beszédében, nagyobb titulust adott a' Követ a' maga Tsászárjának, mint a' mostaniban, mellyet *Ferentz* Királyunkhoz intézett. Nevezte t. i. abban a' Török Tsászárt: az *Ottománi Korona'* tündöklő ragyogvánnyának; a' *Világot* védelmező *Thronus'* ékességének; *Salamoni Birodalom'* Fejedelmének; a' két *Szent Városok'* Szolgájának; két tengerek', és a' *Világ'* két részei' Urának; *Plátói böltsességgel*, *Feriduni éles elmével*, *Kerduni buzgósággal*, *Darius'* szemességével, és *Nagy Sándor'* ditsőségével bíró *Hatalmasságnak*; hatalmas, nagy, erős, és rettentő *Tsászárnak*; az ő (t. i. a' Követ') nagy kegyelmességü Urának, és Szul-

tánjának; Szultán' Fiának; Chákánnak, Chákán' Fiának; Szultán Szelim Chánnak, ezen a' néven harmadiknak; harmadik Ghazi Mustafa Chán Szultán' Fiának; negyedik Ghazi Achmed Chán Szultán' unokájának, és negyedik Ghazi Muhammed Chán Szultán' unokája' Fiának. — Most pedig nevezte azt: Chatem' adakozóságával, Rusiem' pompájával, Tsimsid' nagy-lelküségével, és Chorsid' méltóságával bíró; a' maga nagy lelkével az egész világot bé-fogó, egy Káhremanhoz hasonló nagyságú Uralkodónak; az Ottománi Nemből leg-ki-választottabbnak, és ideigvaló Kalifának; ditsősséges, nagy, rettentő, és hatalmas Tsászárnak; az ő (t. i. a' Követ') nagy kegyelmességü Urának, Szultán Szelim Chánnak, kinek Országát tarisa fenn az Isten, az utolsó időkig. — Magát nevezte a' Követ: az örökké fenn-állandó Porta' leg-kisfébb szolgájának. — A' Porta' békességes gondolatiról való biztatásnak, illy jó kívánságot vetett utánna: Nevellye a' Mindenható napról napra, a' két Birodalmak között fenn-álló eggyességet, és a' rossz gondolatúaknak álnok szándékjaikat tegye semmivé örökre. — Abban a' Beszédben, mellyet ő Felsége' nevében mondott a' Követhez Státus-Vitze-Kántzellárius Gr. Kobentzel, e' vólt a' többek között: „Mivel ő Felsége, éppen azon gondolatokkal vagyon a' fényes Porta eránt, mint vólt az Attya, a' bóldogútt Tsászár: ehez képest, minden kétség kívül vagyon, hogy a' fényes Porta' maga-alkalmaztatásával, tökéletes eggyarányúságban fog lenni mindenkor, a' kötés szerént való, és barátságos
szom-

szomszédi maga-alkalmaztatása.“ — Magára a' Követre nézve, olly ki-nyilatkoztatást tétetett ő Felsége, hogy tellyes tetszése szerént vólt annak szép tsendes, és kedveltető maga-viselése. — Minekutánna megtsókolta vólna a' Követ, az ő Felsége' ruháját: által-adta néki Gróf *Kobentzel*, a' mi Udvarunk' részéről számára készített Hit-Levelet. Ekkor, meg-hajtotta háromszor magát a' Követ, 's ki-jött ő Felsége elől.

Júliusnak 3-dikán dél után, Hertzeg *Kaunitztól* vett bútsút. Valamint ő Felségénél tselekedett vólt, úgy a' Hertzegnél is igen érzékenyen meg-köszönte az erántta mutatott betsületet, és tiszteletet. A' Hertzeg által-adta néki a' Nagy-Vezérhez szólló Irást, 's 54 Katona Al-Tisztek által elvitette a' Követ' szállására az ajándékokat, mellyekkel akarta a' mi Udvarunk a' Nagy-Urat, magát a' Követet, és a' Követség' Tisztjeit meg-tisztelni. Allottak ezek: a' bődögült Tsászárnak, és a' most uralkodó Felségnek aranyból készültt, 's arany lántzról függő képeikből; ház-ékességnek való nagy portzellán edényekből, nagy ezüst gyertya-tartókból, aranyozott ezüst tátzák-ból; portzellán findsákból 's a' t.

A' Török Követ' audientziája' napján, magános audientzián vólt Király és Királyné ő Felségeknél, úgy nem különben a' Fő-Hertzegekuél is, Pápa ő Szentsége' Követe Gróf *Kaprara*, a' ki már most Kárdinális. Ezen új Méltóságra lett emeltetéséről, az alatt vette a' Nuntzius, egy Kurir által

Romából a' hirt, a' míg Magyar Országom
múlattak ő Felségek. Mihelyt tehát vissza-
érkeztek Budáról: leg-ottan magános audien-
tziát kért a' Kárdinális-Nuntzius, és mind
ő Felségeknél, mind a' Fő Hertzegeknél bé-
jelentette, hogy őtet Kárdinálissággal tisz-
telte-meg a' Római Udvar. Más nap, két
Kamarás Urakat küldött az Udvar, Izokás
szerént a' Kárdinális-Nuntziushoz, kik által
szerentsét kívánt néki a' Kárdinális Méltó-
sághoz.

A' Nuntzius után, az eddig vólt, és az
ezután lejendő *Velentzei* Követ vóltak au-
dientzián. A' régi, t. i. *Delfini András* Ur
el-bútsuzott; az új pedig *Garzoni Agoston*
nevezetű bé-köszöntött.

Ugyan ez nap, a' *Spanyol*, *Orosz*, és
Nápolyi Követeknek is különös audientziájok
vólt, 's mind hárman örvendeztek ő Felsé-
geknek, a' magok Udvaraik' nevekben.

A' múltt Hétfőn (Jul. 2-dikén) reggel
indúlt vissza *Florentziába*, a' *Toskánai Nagy*,
és *Ausztriai Fő Hertzeg Ferdinánd*.

Király, és Királyné ő Felségek, teg-
nap napon reggeli hat órakor indútlak el
Bétsből, *Frankfurt* felé. *Jósef Fő Hertzeg*
is velek ment, ugyan azon egy hintóban.

Az *Ausztriai Birodalom* - béli Postáknak
Fő Kormányozója *H. Paar*, tegnapi napon
múlt - ki a' világból.

Az *Erdélyi Fő Kormányshéknél* Kontzi-
pistai Tíztséget viselő *Gr. Kálnoki Henrik*
Ur, a' múltt Jun. 25-dikén lakta-el a' lako-
dalmát, R. Sz. B. *Gr. Vagreini Mária Anna*
Gr. Kisasszonnyal, *Bétshez* tiz mértföldnyire
fek.

fekvő *Mühlbach* nevezetű helységben. Az ifjú Gróf Szüléi: *M. Kálnoki Lajos* Úr, az Erdélyi Fő Kormányzóknél Tanácsos; 's *Blümegen Mária Eleonora* R. Sz. B. Gróf-Affzony: a' Hitvesée pedig, R. Sz. B. Gróf *Vagreini Engel* Kamarás Úr; és *Maria Josefa Mamucca della Torre* Gróf-Affzony.

Magyar Ország.

Primás ö Eminentziája, következő bűtszózó Beszédet tartott a' Rendek' nevében, Jún. 26 dikán a' Fels. Királynéhoz:

„Majestati Vestrae Sacratissimae, de suscepto more patrio, sui in Reginam Hungariae Coronatione, de singulari sua erga Gentem Hungaram propensione, testataque erga eandem affabilitate, sed vel maxime, quod pro opportunitate apud Regem optimum efficacissimi Oratoris provinciam suscipere dignata fuerit, in medio Gentis Hungariae morari sibi volupe declaraverit, multiplicibus tot gratiae, et amoris titulis devinctissimi universi Status et Ordines Regni Hungariae, Partiumque adnexarum tenerimam referimus gratiarum actionem; sed et una memores acceptorum a Majestate Vtra evidentium documentorum partis illius, quam optimum Cor suum suscipit, de Regis satisfactione, Gentis consolatione: inter praecipuas semper curas habebimus utramque pro viribus nostris curare, et ita conceptae de nobis expectationi correspondere. Jam vero discessurae a nobis Majestati Vestrae, in suscipiendis itineribus, quibusque curis suis, benedictionis coelestis ubertate

tatem, cum votorum priorum prospero eventu, Augustae Domus incremento ex animo precamur, gratiae, et protectioni suae cum profunda submissione commendati. “

Erre, így felelt Fels. *Mária Theresia* Koronás Királynénk:

„Triste est hoc, quod Domini Status ad me perferunt, devotionis officium, quia finem indicat solatii illius, quo fere mensem unum, in medio eorundem perfruebar: ast minuitur quidem solatium illud, sed non interibit. Comitabitur me ubique, jucunda exacti hic temporis recordatio. Nuncient Domini Status suis, dum lares suos repent, Concivibus, item Matronis Hungaris, Reginam, Genti Hungariae addictissimam fore, ejus commoda, pro suis censere, atque veram Patriae charitatem, inter primas virtutes reputare. De mea in Dominos Status gratia Regia, ac propensione, hisce securos eosdem esse jubeo. “

Miskolcraól, Június' 30-dikán.

„A' múltt Vasárnap, egy ollyatén 15 esztendő's Legényke temettetett itt el, a' ki, addig jádzott a' töltött puskával, hogy magát agyon lötte. Ebből a' szomorú példából is egy letzke telik a' Szüléknek, és Nevelöknek. — A' közelébb múltt *Csáti* vásárról haza felé szándékozván egy Polgári Lakos iffjú Gazda Ember, a' mint ment volna tsónakon, harmad magával a' Tiszán; fel-fordúlt a' tsónak. Ketten könnyü szerrel lévén, szerentséssen ki-úztak; hanem

az

az ifjú Gazdát le-vonta a' terhe a' Tifza' fenekére. Allott a' terhe, egy jó summa pénzből, mellyet szavas marhákból árult a' vásárban, 's a' mellynek egy része — 20 forint — réz pénz vólt. Harmad nap múlva, meg találtatott az Ember; de a' pénz nélkül. — Nálunk, a' tiszta búzának köble (az az két pozsonyi mérő), 3 forint; a' rozsé 17 garas; az árpáé és zabé pedig 16—17.“

Patajról (Pest Vármegyéből), Júniusnak 30-dik napján,

„Itten az idő meg-essősödött, úgy hogy a' széna-takarításban igen sok hátramaradást, és kárt is látunk miatta. Tsak bé ne tellyesedjék a' Paraszt-Kalendáriomnak azon vélekedése, hogy ha Médárdus' napján esső esik: az utánna következő 40 napokon mindég fog tartani az essőzés.“

Gallitziának, Tarnopol nevü Városából, Júniusnak 20-dikán.

„Ezen hónapnak 16-dikán ment itt kereftül egy Lengyel Kurir Tiszt, a' ki *Varsóbból* küldetett *Kaminietzbe*, a' *Podóliai* Vajdaságnak fő Városába. Ez, azt beszéltette másoknak is, nékem is, hogy még a' *Lengyelek* és *Oroszok* között valamelly nevezetes nagy ütközet nem történt; tsak az elől álló 's vigyázó Seregetskék puskáztak egymásra, 's mind a' két részről kevesen estek még el. Az *Oroszoknak* parantsolatjok vagyon, hogy mind a' magok', mind lovaik' eledelékért meg-fizessenek *Lengyel Országban*,

ban, és semmit erővel el ne vegyenek *). Ezeket, azért küldötte-bé a' Tsászárné *Lengyel Országba*, mivelhogy, jóllehet ő, az előbbeni Lengyel Konstitúciónak óltalmazására, 's fenn-tartására kötelezte vólt magát; még is míg a' Törökkel hadakozott: addig hire nélkül új Konstitúziót állított-fel a' Lengyel Király a' Rendekkel együtt, melly Konstitúzióra magok se állottak reá némelly *Lengyelek*, kiknek Fejeik: *Pototzki* és *Rzevuski* Grófok. Ezek tehát *Péttersburgba* mentek, 's úgy festették ott le a' Tsászárné, és Minisztérium előtt a' Lengyel Király', és Ország-Gyűlése' lépéseit, mint erőszakos tselekedeteket, 's azt hitették el a' Tsászárné-

né-

*) Ezt a' parantsolatot, a' Kozákok nem tellyesítik, kikről azt írja hozzánk ugyan tsak *Gallitziából* egy érdeemes Úr: „Az *Oroszoknak* elől-járó *Seregek* (*Avant-gárdájok*), melly mindég *Kozákokból* áll, még *Májusnak* 18-dikán által-ment a' *Nyisztra-vizén* *Ukrájniába*, 's *Murafa* nevezetű *Városnál* öszve tsapott valamelly *Narodovi* (*Nemzeti*) *Lengyel Lovassággal*. Ez, tartván tőle, ne hogy nagy erejű segittsége találjon érkezni az *Ellenségnek*, hátra vontá magát. A' *Kozákok* azonban neki estek a' *Városnak*, 's azt derekassan fel-rabolták: mivel a' *Kozák* (*Tatár*) *Nemzetnek* olly tanúlt mestersege már a' rabolás, mint a' jó *Tszizma-djának* a' *tsizma tsinálás*.“

néval, hogy a' Lengyel Nemzetnek nagyobb része meg nem elégszik az új Konstituzióval; mellyre nézve, kérték is egyszersmind a' Tsázárnét, hogy állítsa - vissza a' régi Konstituziót. — Annál nagyobb örömmel hajlott ezen kérésre a' Tsázárné, mivel a' régi Konstituzió szerént ő uralkodott valósággal *Lengyel Országban*, nem a' Lengyel Király, vagy a' Rendek *). Ez az eredete, a' *Lengyelek* és *Oroszok* között támadott hadnak; mellynek folyamatjáról én örömet írnék is nem is: mert tsupa hallomásra olyan dolgokat meg-írni bajos, mellyek nehezen férnek az Ember' fejébe. Most, ismét azt beszélik a' *Lengyelek*, hogy *Ukrajnában* 500 Emberek esett-el, *Kosztjuszko* jeles Generálissokkal együtt. Az *Oroszok*, tsak 150 Embert veltettek. Ezen történetből vett szomorúságokban, a' vigasztallya még is a' *Lengyeleket*, hogy az említett 150 *Oroszokkal* együtt Gen. *Branitzky* is elesett, a' ki keze lába vólt Gróf *Pototzky*-nak. (Ez a' Gr. *Branitzky*, néhai H. *Potemkin*' Unokáját tartotta Feleségül, a' kire szállott egy része, a' Hg. *Potemkin*' gazdag örökségének.) — Esküvéssel állítják a' *Lengyelek*, hogy ha a' *Bétsi*, és *Berlini* Udvarok nem fogják őket bántani; 's tsupán az

*) *Valamint Svéd Országban is, 1772-dikig, a' midőn t. i. a' meg-öletett Svéd-Király III. Gustáv más lábrá állította az Igazgatás' jormáját,*

az Oroszokkal kell nékiek viaskodni: úgy, nem félnek a' hartz' ki-menetelétől.

A' *Lengyel* Ország - Gyűlés, együtt marad, a' mostani zavaros környülállásokban is; hanem ugyan tsak félbe szakasztotta az Ülés-tartást Májusnak 30-dikán, és a' had' idején meg-kivántató tellyes hatalmat által-adta a' Királynak, az egy Békesség-kötésen kívül. Most, *Kis Lengyel Ország-nak Dubno* nevü Városába jött a' *Lengyel* Király.

A' *Gallitziai* Kormányshék' Elölülője, Gróf *Brigido*, kit még a' bódogútt Fejedelem hivatott volt, bizonyos dolgok végett *Bétsbe*, ezen hónapnak 16 dikán érkezett-vissza *Lembergbe*, 's a' jövö *Augusznak* 6-dikára, *Lembergbe* parantsolt minden Kerületbéli Fő Kapitányokat. Oda rendelt a' Fő Hadi Tanács is, éppen azon napra minden Oberster Urakat, a' kik *Gallitziában* vagynak. “

Párisi botránkoztató történetek.

Despotának nevezetik az ollyan Uralkodó, a' kinek tselekedeteit, egyedül a' maga kényne, 's tetszése kormányozzák. Nints nagyobb Despota a' Világon, mint a' szabad szájára bortsátott Köz-nép. Lábai-val tapodia ez, az Isteni, 's Emberi Törvényeket; se igazság, se illendőség meg nem tartóztatja ezt, hogy széltire fel ne áldozzon mindent a' maga vak indulatainak. Nagy példáját látjuk ennek, a' *Frantzia Országi*, és különösen a' *Párisi* Népbén, melly a' *Jakobinusok'* maszlagjától meg-részegedvén, minekutánna egyszer a' Király felett-valónak kezd-

kezde magát, igen gorombául képzelni: tudjuk, mitsoda rendeletlenségeket, 's erőszakoskodásokat követett el. Szörnyűség, még csak olvasni, 's hallani is, a' mit Jun. 20-dikán vivének most újra véghez, sok ezer fegyveres Férjfiakból 's Asszonyokból álló *Párisiak*, kik elsőben a' Nemzet-Gyűlése' Palotájába mentek, 's kemény hangon adatkák ott elő egy Szószollójok által, hogy a' Frantzia Seregek, és az *Aureliánumi Fő-Törvényshék* semmit se tsinálnak; továbbá, hogy utolsó szavok nékiek a' mostani; és a' Konstituzió' tellyesedéséig le nem teszik a' fegyvert. A' Nemzet-Gyűlése' Palotájából még nagyobb számmal rohant már a' fel-fegyverkezett gyülelészség, a' Királyi lakó hely' külső kapujára, 's azt bérontotta. A' belső kapunál, ellent-állott néki egy darabig a' Nemzeti Gárda; de parantsolatot vett, hogy csak botsássa a' Népet; 's felnyittatott előtte a' Király minden ajtókat. Meglátván ez a' vad sokaság a' Királyt, kérte hogy erőssíttse-meg azon két Végzéseit a' Nemzet-Gyűlésének, mellyeknek egyike: a' Polgári-Esküvéssel meg nem esküdte Papok ellen; a' mások pedig, húsz ezer Nemzeti Gárdistáknak, *Páris* mellé-való gyűjtése eránt hozatott. Valami szerentsétlenség csak ugyan nem érte a' Királyt, és ezt, rész szerént maga bátor fel-találásának lehet tulajdonítani, ki is, fejére tévén az úgy neveztetett *veres sipháját a' szabadságnak*, fel-állott egy székre, 's úgy kiáltotta: *Ellyen a' Nemzet*; rész szerént pedig azon hat-

hathatós intéseknek, mellyeket néhány jelen lévő Nemzet - Gyűlési Tagok tettek a' Néphez.

Az elme-háborodásnak erőszakos orvoslása.

A' múltt Májusnak 22-dikén költt *Lisbonai* Levelek szerént, midön látná Doktor *Villis*, hogy a' *Portugalliai* Királyné körül el-követett mindennemű törekedéseinek se lehetett még eddig az a' foganatja, hogy állandóul helyre hozhatta volna a' beteg Királyné' elme-béli épségét: végre egy ollyatén kemény eszközt akar még meg-próbálni, a' millyennel gyakorta halznosan élt már más hasonló betegek körül. T. i. *Quelus* nevezetű királyi mulató helyben, a' hol tartózkodik a' Királyné, vagyon a' kertben egy nagy tó. Ebben egy fa alkotványt épített, melly különbkülönbféle mesterséges készítésű szobákból fog állani. Ezek közzül bé-vitetik egy szobába a' Királyné, 's leg-ottan fel-nyittatik az egéssz épület, olly formálag, hogy a' Királyné véletlen le-esik a' tóba. A' leg-jobb úszók, és buvárok, ott lesznek már készen a' tó körül, hogy tüstént ki-fogják a' vizből ő Felségét.

Elegyes Tudósítások.

A' *Pétervárodi*, *Bródi*; és *Grádiskai* Regementek, a' múltt Hónapnak 14-dikén és 22-dikén masiroztak által batalionként *Alsó-Karinthiának*, *Völkenmarkt* nevű Városán. — A' *Mihálovits* szabad Seregének első osztálya, Jun. 26 dikán érkezett *Stájer* Országának *Márburg* (*Manchpurg*) nevű Vá-

rosába. Azt írják felöle, hogy áll: Szerbiaiakból; Bosznjakokból, Horvátokból, Magyarokból, és Németekből, kik úgy néznek ki, mint meg annyi Oroszlánok: de azonban a' Katonai rendeléseket jól meg tartják.

Ausíriai Flandriának

Courtrai (*Cortnick*) nevü Városa, a' Frantziák' kezében vagon.

Alig van most valami, nagyobb változás alá vetve az Ég alatt, mint a' *Frantzia* Ministérium. — A' múltt esztendő Decemberének 7-dikétől fogva, ötödik Had-Minister már a' mostani Fr. Országban. A' hires *Dumurier*, minekutánna öt napokig bírta volna a' Had-Ministerséget: tanátsosabbnak tartotta azt le tenni, mint tovább is viselni, a' Nemzet Gyűlésének, és a' Fő Hadi Vezéreknek ellenére. *Lafayette* Fő Hadi Vezér, a' Nemzet Gyűléséhez botsátott Irásában örömet jelentette a' *Dumurier* Úr' tselekedetén, mivelhogy eddig is igen sok károkat tett már ez úgymond a' Had folytatásra nézve. Kéri egyfzersmind *Lafayette* a' Nemzet Gyűlését, hogy rántsa meg a' zablát a' *Jakobinusok* szájában, kiknek álnok törekedéseik, nem tsak a' Királyi hatalomnak lerontására tzeleznek, a' melly pedig a' Konstitúción fundáltatott, hanem magából a' Nemzet Gyűléséből is tsúfot akarnak azoküzni.

A' nagy Uraságok' Magzatjaik mellett, szint' úgy *Frantzia* Nevelők vóltak ez előtt az *Orosz Birodalomban* is, mint más Országok.

gokban; hanem a' múltt Májusban olly parantsolatot adott - ki a' *Pétersburgi* Udvar, hogy a' született Frantzia Nevelők mind elbótsáttassanak az Udvarokból. — Ugyan Májusban adatott - ki az a' parantsolat is, hogy *Pétersburgba* egy Frantzia se merjen bé - menni. Más helyeken tartózkodhatnak; hanem kötelesek lesznek, minden héten bébizonyítani a' Magistrátusnak: mi dologban járnak? és ha egy helyből, más helybe akarnak menni: mindenkor Katonaság fogja őket kísérni, 's a' Magistrátusnak általadni.

A' *Spanyol* Ministérium, minden módon gazdálkodik. Ugyan ezen szándékból akarja most vissza - hívni *Olasz Országból*, az ott tartózkodó *Spanyol* Exjesuitákat; mivelhogy az ezeknek járó fizetések által, nagy summa pénz ment - ki minden éftendőben *Spanyol Országból*.

Kérettelnek az ollyan Érd. Olvasók, a' kiknek eddig vagy egésszen ingyen jártattuk Hírmondónkat; vagy tsak a' posta - pénzt kívántuk tőlök: hogy most, és ezentúl a' posta - pénzt — két forintot — általán - fogva fel - küldeni méltóztassanak; mert terhes költségeink tellyességgel nem engedik, hogy mi fizessük - le érettek a' posta - pénzt az idevaló Fő Posta - Hivatalnak.

(Egy árkus Tóldalékkal.)

T Ó L D A L É K.

A' *Magyar Hirmondónak*, Július' 6-dik napján, 1792-ben költt árkusához.

Az Ország' kívánságaira adott kegyes válaszeit *Ferentz* jó Királyunknak, így köszönte - meg a' *Rendek'* nevében Primás ō Eminentziája Jún. 25-dikén:

„ Iterum, atque iterum, ad Majestatem Vestram properantes Status et Ordines Regni Hungariae, Partiumque adnexarum, qui faventissimis ad fiduciales Propositiones Suas impetratis Majestatis Vestrae Sacratissimae Resolutionibus, genuino animi candore declarationibus, in communi, et Individuo, singularia acceperunt Gratiae, et aequanimitatis Regiae solatia, non potuerunt subsistere in reddita justissimis Titulis Suae Serenitati Regiae Palatino suo Gratiarum actione; Cujus Consiliis, directioni, et mediacioni, felicem memorabilis Diaetae decursum debent; verum sincero flagrantibus desiderio, hos gratitudinis, et consolationis suae sensus de plenitudine cordis in Sinum Majestatis Vestrae effundendi, cum voluptate explent publicam contestationem suam, quod eam Majestas Vestra Sacratissima, Benigne suscipere dignatur: addit Gratiam Gratiis, quas demerendi, posterisque Nostris conservandi, ubi nobis modus fuerit, cumulum felicitatis Nostrae attingisse solatio pleni profitebimur. “

Erre, így felelt a' Királyi Felség:

„ Hoc, quod Domini Status nunc ad me perferunt gratitudinis Pensum, maxima me afficit voluptate, quamvis jam majorem in animo meo excitare haud possint, quam jam tunc senserim dum genti huic, mihi

adeo dilectae benefacerem. — Haec Regiae Dignitati junctae benefaciendi Potestas, reddit mihi Fasces Imperii longe gratissimos, et si Gentem a Dominis Statibus metiar: video ad exercendam hanc potestatem amplissimum mihi in hoc Regno aperiri campum, majoraque adhuc inde animo meo praeparari solatia “

Fels. Királyunknak, a' Rendekhez Jún. 26-dikán tartott Bútsúzó Beszéde:

„Feliciter transactis hisce Comitibus, Vobis Domini Status gratulor, mihi autem gaudeo. Vos cuncta, quae jure optavistis, estis consecuti, et, si quae adhuc, ad Vestrorum pro Salute publica Votorum cumulum desiderarentur, de iis tempus, rerumque adjuncta melius providebunt. Mea certo vota expleta sunt; nihil enim mihi erat optabilius, ac animos Gentis hujus, mihi devincire, et horum possessione me jam locupletatum, mihi blandior. Opulentior longe, ac veneram, meas repeto germanicas Ditiones: non Ego hic subsidia, generose per Vos, Domini Status, oblata intelligo; ea non sunt mea, sed Reipublicae. Quod meum est, et in cujus possessione maximam repono gloriam, illud sunt animi vestri. Regnum accepi haereditate, sed amor, ac fiducia vestra, meum, vestrumque opus sunt. Nihil ego de meo illo candore, de ardentissimo communis Patriae nostrae, commoda provehendi studio, quae vos his Comitibus satis intellexisse arbitror, unquam dimittam: eadem a vobis, Domini Status, mihi polliceor. Animabit vos continuo publicus ille spiritus, cujus luculenta
adeo

adeo dedistis hisce Comitibus documenta. Spargite Spiritum hunc, velut verum Patriae Genium tutelarem; inter Concives vestros: nunquam Patriae tamdiu consulatur, donec quisque Civis ita animatus haud fuerit, ut sua semper privata, communibus popularium suorum commodis posthabeat. Ego conceptam e vestra, mecum tractandi ratione satisfactionem, verbis exprimere haud possum: exprimam illam melius factis, gestisque meis. Referte Domini Status et Ordines, Concivibus vestris, in quorum sinum estis remeaturi, salutem a Rege, et Amico vestro; referte sanctam illam promissionem, quod memor semper, nuncupatae per me Fidei, Legum sim futurus fidelis Custos, et Exequutor.

Trado hic Dilectioni Vestrae, Serenissime Domine Regni Palatine, et Frater mihi perdilecte! Leges his Comitibus perlatas, meaque Regia Sanctione jam roboratas. — Referat solita haec Expeditio, uti Legum, ita initi etiam Regem inter ac Populum, arctissimi Nexus Tabulas, praebeatque Testimonium, quam fide illibata Dilectio Vestra Munus suum, e manibus Minorum Statuum, Regisque adnutu acceptum, gerat.

Dolorem, quem nunc sentio, dum fideles Status a me divelli conspicio, emollit certitudo illa, quod post tempus haud ita longum, eorum iterum praesentia recreandus sim; quos salvos, et incolumes ad sua redire cupio, atque Gratiam, et Benevolentiam

tiam meam Regiam, tam universis, quam et singulis, hisce benignissime confirmo.“

Erre, így válaszolt Primás ö Eminen-
tziája:

„Diaetam, a gemina, Regis optimi, Reginae amantissimae Coronatione solennem, a comparata Nobili Genti Hungaræ, cum relevatione aliarum in sustinenda Majestatis Vestrae securitate, et dignitate, devotionis, et obsequii gloria memorabilem, tenerrimam erga Majestatem Vestram gratitudine præparatam, cum ejus inchoatione luculentissimo Regiæ fiduciae documento fundatam, sollicito ejusdem a Statibus Regni recipiendae studio animatam, ingenuo Regis animi candore decurrentem, cum cumulatâ Majestatis Vestrae Sacratissimae satisfactione, Statuum et Ordinum consolatione dandi hodie solidissimo Legis, et Fidei sigillo utrinque firmari, jucundissimus profecto mutuae felicitatis eventus, quo pretiosior haec Europae universae respectabilis, intima Regis, et universorum Statuum unio inde secuta, omnis retroactae aetatis exemplum, quoad modum, et omnia adjuncta transcendens, prompta auxiliorum nostrorum, et efficaciter impendendae operæ determinatio. Eo intensiori sollicitudine adnitemur mutuam felicitatem, et gloriam nostram ampliare, et posteris nostris consecrare. Jam vero a Latere Majestatis Vestrae Sacratissimae ad curas Sacri Romani Imperii, aliarumque Ditionum suarum advocatae, vel invitæ avellendi, prosperos itinera-

rum

rum suscipiendorum, omniumque institutionum suarum successus ex animo precamur, sed et una ex corde optamus, ut Majestatem Vestram feliciter reducem ab exteris curis relevatam in sinu Regni sui haereditarii, et frequentius, et diutius in amoenissima nobis propitiae Reginae nostrae *Mariae Theresiae* societate venerari, et utrique Majestati, Augustaeque Domui continua devotionis nostrae, et amoris documenta dare possimus. “

Nádor-Ispány ő Kir. Fő-Hertzezségének; Primás ő Eminentziájának; és Ország-Birája ő Kegyelmességének az Ország-Gyűlésének utolsó Ülésében tartott Beszédjeik. — Első Beszéd, a' Nádor-Ispányé; második a' Primásé; harmadik az Ország-Birájáé:

Első Beszéd.

„Acceperunt Domini Status et Ordines, per Articulos jam Sanctione Regia firmatos, novum, idque irrefragabile, Fiduciae, Benignitatis, et Amoris Regis Nostri, Dilectissimi Fratris mei, erga Gentem Hungarum monumentum; sed et diffiteri nequeo, vicissim reciprocae Fiduciae, dilectionis tenerimae, per Dominos Status et Ordines, hacce Diaeta uberrima optimo Principi data esse documenta, ita ut merito de rebus nostris feliciter, et cum plena omnium animi satisfactione gestis gratulari nobis valeamus.

Ardui quidem erant labores pro temporum arctitudine, in quibus perficiendis D. Status et Ordines, tam alacriter, tantoque cum zelo desudarunt; sed et dulce laborum

suo-

suorum tulerunt proemium, gloriam enim Genti Hungaræ, firmitatem Constitutioni majorem, Fiduciam, et Amorem Principis sibi plene conciliarunt, auxerunt, perennem reddiderunt.

Felix hocce inter Regem, Gentemque Hungaram vinculum, nulla umquam aetate labefactandum confido; ego certe partibus meis non deero, ut illud quotidie, magis magisque constringatur, et in Gentem nostram, cui me tam arcte, et tot titulis conjunctum intime gratulor, omnis illa, qua sub umbra firmæ Constitutionis frui, quæ a pio, justo, Gentisque amicissimo Rege sperare licet, dimanet felicitas. Non dubito cunctos, ubi, quod toto exopto corde, ad lares suos salvi, et incolumes redierint, popularibus suis, felicitatis illius præsentia, quam certo sibi polliceri possunt, vivis adumbraturos coloribus, atque animi satisfactionem, tenerum illum amorem, quem optimo Principi testati sunt, in corda omnium transfusuros.

Quod dum fore plene confido, omnes, et singulos certos, securosque facio, me semper illum diem, inter felicissimos vitæ meæ numeraturum, quo seu omnibus, seu singulis, amicitiae, benevolentiae, et propensi animi mei specimina edere potuero.

Második Beszéd.

„Cum inchoatione Diætæ, Regis optimi providentia et sapientia, divisit in tempora, alia, que sub ejus decursu superata, alia ad opportunitatem temporum relegata voluit. Regiam secuti Inviationem, quo eidem ob-

strin,

stringimur obsequium explevimus, et suam promeriti sumus complacentiam. Quo nos ultro rapuit, urgenti, locatae in Regis *Francisci* justitiam, et aequanimitatem fiduciae stimulo intensus optimi Regis amor, cui totus corda nostra, sensus nostros occupavit: magnificus est nobis Indolis Hungariae jam in Naturam versae, aliis inexpectatus, caeterum promptissimus semper effectus. Et, ecce Inclyti Status et Ordines in compendio ab utriusque Majestatis *Francisci, Mariae Theresiae* Coronatione sollemnis, ab eventibus memorabilis Diaetae versus et exitus, Vestrum jam est Patres conscripti, edita Corporis Legislativi Decreta, ad communem Regis et Regni felicitatem, cum Nominum Vestrorum in Benedictione perenni commendatione ad effectum sua deducere legalitate et efficacia.

Occupet pro momento cujuspian animum in ardius occurrere solita cogitatio: hic labor, hoc opus est; reminiscatur una: cui datum est velle, datum etiam posse necesse sit; ne toto suo cadat merito inefficax bona voluntas. Adjuti Regis providi Justitia, Benignitate, Candore; Palatini Nostri vigilantissimi, propria opera, consiliis, mediatione; Excelsorum Dicasteriorum in communi, et eorum Praesidum secundatione, in Regem, et Gentem fide mutua; Excelso- rum Procerum, et Statuum, Ordinum universorum voluntate, constituimus gloriose terminatae Diaetae decreta. Eadem subsidia, decretatorum effectuationem promovebunt; notus caeteroquin communis, per uni-

universos Comitatus dispersorum Concivium nostrorum de Rege *Francisco* sensus, infusa in eum fiducia: tantum dignetur Serenitas Vestra Regia, discessuros ad propria Status et Ordines, in communi et individuis, etiam absentes protectione sua, et gratia fovere, cui Nos ad unum omnes innixi commendamus. “

Harmadik Beszéd.

„Altera jam nunc vice obtingit mihi provincia, ut nomine Excelsorum Procerum, Inclytis Statibus et Ordinibus pro collatis tanto cum fervore nobiscum in unum studiis, pro arctissima omni sollicitudine conservata animorum unione, pro invicta, neque laborum mole, et gravitate labefactata patientia, grates publice referre valeam.

Indefessis his studiis plurimum debemus nos intra tam breve temporis spatium, ea, quae nos perfecturos vix sperare poteramus, peregisse, nosque res nostras cum optimo Rege de facie ad faciem, de ore ad os ita conficere potuisse, ut nulli parti in hisce rerum adjunctis, vota, aut desideria superessent, quae non plene adimpleta forent.

Nos, Majorum illorum Progenies, qui vitam et sanguinem pro Regibus suis fuderunt, qui ad Constitutionem suam, sartam et tectam servandam extremas sacrarunt vires, non possumus non gloriari, ea per nos et hacce Diaeta acta esse, quae, dum Orbi universo intemeratam Gentis Hungariae erga optimum Regem fidem testatam reddunt, una Constitutioni nostrae novum robur atque

con-

contra omnes Inimicos inpenetrabilem addunt clipeum.

Vidit oculis, hausit auribus, sensit in praecordiis suis pientissimus Rex noster, quam suave sit esse idolum Gentis Hungariae, cujus studia, in tuendam Patriam, tenerimus in Principem suum amor, nullis se sinet concludi limitibus.

Quis amplius de Gente nostra sinistre vel cogitare audebit, quae in tot Regiis Principibus, in Augusta Regina nostra, in corde ipso Regis optimi tantos habet Defensores, ut invidiam ipsam, quo Regi placeat, amorem simulaturam, nec dubitari valeat.

Tantis sub alis revertamur ad propria tuti, et quieti corde. Fruamur jam partis per nos, donec iis etiam, quae ad cumulum felicitatis nostrae deesse pone viderentur, uberius in maturam deliberationem sumtis, et excussis, nos iterum conjunctos revidere, atque ultimam unitis cum Rege Nostro, cum Patre Nostro Dilectissimo consiliis, operibus nostris manum imponere licebit.

In quantum tenues vires meae, laboribus multis jam jam attritae, fiducia tamen et consilio Excelsorum Procerum et Inclytorum Statuum et Ordinum suffultae suppetent, eas cum extremo vitae meae spiritu, felicitati charae Patriae meae, votis et desideriis Regis Nostri nonnisi ad eandem tendentibus, dicare, semper Gloriam mihi ducam, pro unica mercede reputaturus, si indefessorum studiorum meorum memoriae, in cordibus bonorum Patriae Civium locum quempiam dari conpertus fuero.

Az itt következő Deák Versezetet előbb óhajtottuk volna közleni; de, öszve tsopor-
tozott foglalatosságaink meg-gátolták abbéli
igyekezetünket. Hiszük azonban, hogy most
is azzal az indulattal fogják azt venni Erd.
Olvasóink, mint vették volna két hetekkel
ez előtt : Festiva Vota

Pro incolumitate, felicitate, et longaeuitate
Serenissimi, ac Potentissimi Domini
Archi-Ducis Austriae

FRANCISCI PRIMI,

Dum Is in Hungariae, Dalmatiae, Croatiae,
Slavoniae, Galliciae, Lodomeriae, Ramae,
Serviae, Cumaniae, et Bulgariae Regem
Apostolicum, in *Budensi* Metropolitana Arce
solenni cum ritu, et pompa, die 6-ta Junii
Anni 1792. inauguraretur; nuncupata a

Michaele Tertina,

In Regio Miskoltziensi Gymnasio Poeseos
Professore Publico Ordinario.

*Diem, Domine, quo servasti Imperium,
dum suscipis, quanta mereris, laetitia cele-
bravimus, precati Deos, ut te generi humano,
cujus tutela, et securitas salutis tuae innisa
est, incolumem, florentemque praestarent.*

Plinius L. X. Epist. LX.

Elegia con.

Te, Spes Hungariae nova, quo Gens nostra
superbit

Patre novo Patriae, Delicioque suo,
Te, Decus Europae, *Francisce,* Columna
praealta

Austriacae Stirpis, Rex deamande canam!
Tu mihi Carmen eris! tua Nomina tollet ad astra
Musa, Coronato candida vota ferens!

Illa

Illa Diem laeta hunc annalibus inserit, atque
 Inscritbit Tabulis fulgidiore nota,
 Quo memor Augustae Fidei, tum Legis Avitae
 Conscendis solium more modoque Patrum.
 Sicque *Fide* et *Lege* haeredes diducere habenas,
 (Ut pactus fueras) occipis Adveniens;
 Et recreas Praesens Gentem Tibi ter
 redamatam,

Quae dicat obsequiis pectora prona Tuis.
 Atque hinc Nobilitas, Proceres, Populus,
 Tibi debent.

Plurima: debebunt postmodo plura tamen;
 Postquam (quae latis mundum circumvolat
 alis)

Gloria vulgabit Gesta futura Tua.
 Jam caput, incinctum sacro diademate, tollens
 Legitimus Princeps scepra tronumque tenes.
 Nunc superest, pulchris frontem ut virtuti-
 bus ornes;

Nec poteris sermo nobiliore frui,
 Haud secus et reliquis documento Regibus
 esse:

(Quos longe post Te linqvis honore prior)
 Quod bene Majestas, Virtus, et Amor
 populorum,

Imperium unius figere corde queant.
 Namque ut Palma magis, vel vitis cara videtur
 Maturos fructus quae tulit ante diem:
 Mascula sic juveni veniens e corpore virtus,
 Humanis oculis gratior esse solet.

Illa eadem Tibi gratatur mea Musa favorem,
 O *Buda!* Augusto clarior Auspicio.

Defuit hoc unum decus: hoc FRANCISCUS
 adauget

Ornatu prisco Tempia vetusta Tua.

Spon-

Sponte coronari propria dum se jubet isthic,
 Praeferrique Crucem Regis Apostolici.
 Indigenam Dominum rediviva Palatia claudunt
 His certe Laribus convenit iste favor;
 Fama Palatino vetus, et reverentia Monti
 Ut redeat, Thraces quam minuere feri.
 Inde adeo Tua ferventi nunc Regia plausu
 Insonat, et resonis diffluit Ister aquis.
 Defluit, et ponto dum se se immiscet amico,
 More triumphantis gaudia continuat.
 Imo ciet reliquos (Neptunia Pignora) Fratres,
 Laetitiae socios quos cupit esse suae.
 Hinc *Savus*, hinc *Dravus*, spumanti hinc
 amne *Tibiscus*

Infremit, et fluctus ructat ab ore tumens.
 Festivis totum complent diffluxibus Orbem
 Hungaricum: laeto murmure castra strepunt.
 Exsiliunt campi, montes, colles, juga, valles;
 Exsultant Urbes, Oppida, rura, casae.
 Quisque litat Civis Votis ferventer et Hospes;
 Omne Bonum, Faustum, poscit uterque pius.
Francisci Nomen, *Francisci* Numen honorat,
 Cunctorum voces fert super astra Fides.
 Fundimus ardentis etiam nos poplite flexo,
 Quae valeant Superos demeruisse, preces.
 Sed quia non notum est, quantum mortali-
 bus olim

Per Te largiri vult Deus Omnipotens.
 Poscimus, ut Pylios duntaxat sospes in
 annos

Producas Vitae tempora fulva Tuae.
 Nostrae si vero sis Gentis fultus amore,
 Et coeli valido tutus in auxilio,
 Omnia pro voto succedent, Optime Princeps;
 Sint modo Virtuti Fata benigna Tuae.

Ut.

Utque etiam haec faveant Tibi, vis? Ache-
ronta movebit

Ille Domus Vindex Hungarus Austriacae!
Hunc, hunc, crede, Tibi fidum Genium
dedit unum

Conscia divinae Virgo Sibylla notae.
Hunc ergo foveas: illius Jurâ tuere,
Et Libertatem; quam tenet ipse vigil!
Sospite Te, Princeps, Regum cum Relli-
gione,

Plebs cum Patricio, sospes et omnis erit.
Magnus eris seu Pax, seu trux Bellona
placebit;

Utraque quando subest foedere juncta Tibi.
Si licet ex paucis actis censere futura,

Non Tibi non vanis plaudimus auguriis.
Quam Mars ipse Tuis sub signis gestiat esse,
Testatur caesus *Francus* ab *Austriacis*.

Hic rationis egens, et veri luminis experts,
Ipsi qui flagrat demere scepra *Jovi*,

Omnia pollicitus sibi concessura; priori
Hem quam dissimilis concidit una alapa!
Hunc Tibi servarunt Superi, *Franciscae*!
triumphum;

Quid non sperandum talibus auspiciis?
Persequere, o Princeps! profugum; compe-
sce petulcum,

Persequere! ut casu lubriciore ruat;
Hungaricam ut Majestatem non temnere
discat,

Serius et sapiat turba superba Phrygum.
Arridet (faustum terris, et amabile Nomen)

Pax? *Franciscae* Tua est; flectit Oliva
comas.

Cedunt arma *Toga e*, Fortunae semper
amicae, Et

Et Fidei Felix experieris opem;
Si (quod nempe Tuae fuerit non ultima
laudis

Pars) Leges patrias, Justitiamque colas.
Haec reliquas quantum Virtutes ordine
vincat;

Quamve homini cuivis est et amata Diis;
Inde patet, quod *Corvini* post funera
moerens

Occinat evanidam Civis, et Agricola!
Haec etiam servata fuit Tibi Gloria, Princeps,
In patrium ut per Te commigret illa solum.
Illustret Fasces, Trabeas, et Sceptra ve-
renda,

Continuoque Tuo promicet aequa Throno.
Cetera non memoro: pro voce silentia
pugnent;

Nec decet ut Regem subditus erudiat.
Sospite Te siquidem, Regnum cum Relli-
gione,

Plebs cum Patricio, sospes et omnis erit.

Egy haldokló Gazda a' Fiaihoz.

Feküvén egy Paraszt halálos ágyában,
Hivatá Fiait gyászos szobájában,
Hogy testamentomot tenne még az előtt,
Míg meg szünne szívni ő a' szabad szellőt.
Gyermekim! így szólla: itt vagyon a' végem.
Ki-mondom hát néktek minden tehetségem'
A' mi kintsetském vólt, a' szöllőbe tettem,
Mellyet hogy el-ástam sok izzadást vettem.
Asókat, kapákat vegyetek e' végre,

Földet forgassátok egy lábnyi mélységre,
Az el-tett kintsemet így meg-talállyátok.
Szorgalmas Atyátok' akkor meg-áldjátok,
Sir-

Sirba mentte után Fiai így tesznek,
 Mindnyájan kezekbe nagy ásókat vesznek,
 A' szöllöt egésszen négy izben fel-hányják,
 Testek' fáradságát egy tseppet se szánják
 A' szöllőbe rejtett kintset meg nem lelték,
 De munkájok' bérét tsak ugyan meg-
 nyerték:

Mert a' szöllejekről bőven szüreteltek,
 És sok üres hordók borokkal meg teltek,
 Attyok' mondásának most értik velejét,
 Hogy kiki dolgozza serénnyen szöllejét.
 Így izzadásoknak hasznát ekkor vették.

Midön boraikat a' pintzébe tették. —
 Más drága bányáknak ritkán van ideje,
 Szántás hát a' pénznek az igaz kút-feje.

Alú-való Ország, 's közel enyészete:

Hol a' Kapálónak nintsen betsülete.

Első Versei ezek, *Tóth István* nevezetű tanuló Iffjúnak, a' ki a' *Pesti* Gymnásiumban tökéletesíti magát a' Magyar Nyelvben és Litteratúrában, Erd. Professzor *Endrődy János* Úrnak bölts. oktatásai, 's maga szorgalmatossága által.

J e l e n t é s e k.

Kassáról, mintegy 14—15 esztendőekkel ez előtt, el-ment vándorlani *Krisztián Sámuel* nevezetű Borbély-Legény. Már négy vagy öt esztendőktől fogva, semmi tudósítást nem vesznek tőle az Attyafiai; 's nem is hallottak egyebet felőle, hanem hogy a' valóságos nevét el-változtatta, 's *Komjáthi Sámuelnek* hivattya magát. Az édes Annya a' múltt Októberben meg-lólt, 's arról maradt öröksége várakozik reája. Mihelyt tehát

tehát ezen tudósítást veszi : siessen vissza *Kassára*. Kérettetnek mindenek , a' kik valamit tudnának felöle , hogy ezt értésére adni ne terheltessenek.

Vasváron (Vasvármegyében), igen nagy szerentséllenség történt a' múltt Május Hónapnak 23-dik napján. Tűz támadt t. i. hajnalban 3 óra után, a' Gróf *Festetics György* Úr' kortsma-istállójában. Mivel iszonyú nagy szél vólt: egygy óra alatt 18 házak, 7 pájták, istállók 's a' t. lettek hamuvá. A' meg-károsodttak között vagon az oda való Posta-Mester Úr is — egygy érzékeny szivü, és köz-jóra termett érdemes Hazánkfia. — Egéssz épületje, melly 27 ölnyire terjedt, 's a' házi és mezei gazdasághoz való minden készületeivel egygyütt lángok' prédájává lett. A' Hitvese, tsak egy szoknyát vehetett magára, 's úgy szaladt-ki, öt Gyermekeivel egygyütt a' tűz alól. — Ezen keserves kárvallást nem tsak úgy közöljük, mint szomorú újságot; hanem mint egygy olyan tárgyat is, melly mindent, a' ki Ember, Keresztyén, 's jó Magyar; és telik töle a' segedelem : at kárvallottak eránt való munkás szeretetnek gyakorlására buzdíthat.

